

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-95/2006/24.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **L'Orelle Bt.** (Budapest) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont az általa forgalmazott „rhinoBeam” készülékről a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatást adott 2004-től internetes honlapján, illetőleg a „Természetgyógyász” című magazin 2004/12. számában.

A Versenytanács az eljárás alá vontat a határozat kézhezvételétől számított 8 nap elteltével eltiltja a „rhinoBeam” készülékről internetes honlapján megjelentetett jogsértő tájékoztatás közzétételétől.

A Versenytanács kötelezi az eljárás alá vontat, hogy a jelen határozatot legkésőbb az annak kézhezvételétől számított 8. naptól 30 napon keresztül teljes terjedelmében internetes honlapján tegye közzé a főoldalról a fogyasztók által egyszerűen elérhető módon.

A Versenytanács kötelezi az eljárás alá vontat 300.000 Ft (Háromszázezer forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számla javára köteles megfizetni.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni.

Indokolás

1. A Gazdasági Versenyhivatal annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a L'Orelle Bt. ellen, hogy az eljárás alá vont megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpvt.) III. fejezetének rendelkezéseit az általa forgalmazott „rhinoBeam” biofonos és mágnessterápiás készülékről internetes honlapján közzétett tájékoztatással.

A versenyfelügyeleti eljárás 2006. október 16-án kiterjesztésre került az eljárás alá vontnak a „rhinoBeam” készülék értékesítésével kapcsolatban 2004 decembere és 2006 júliusa között tanúsított tájékoztatási gyakorlatának egészére.

I.

Az eljárás alá vont, az érintett termékpiac

2. Az eljárás alá vont 2000-ben alakult Inter Sec Szolgáltató Bt. néven. Fő tevékenységi köre 2004 közepéig nyomozási, biztonsági tevékenység végzése volt. Ezt követően tulajdonosi szerkezete és tevékenységi köre megváltozott.

Az eljárás alá vont 2005. évi nettó árbevétele 32.465.000 Ft volt.

3. A jelen eljárásban érintett termékpiacnak elsődlegesen az akut és krónikus megfázásos és influenzás tünetek, a szénanátha és az allergia kezelésére szolgáló készítmények és készülékek piaca minősül.

4. Az akut és krónikus megfázás és influenza, illetőleg a szénanátha és az allergia kezelésére számos gyógyszer és más termék van forgalomban.

5. Az elmúlt időszakban a fogyasztók és a sajtó érdeklődésének középpontjába került az allergia, amely az elmúlt két évtizedben világszerte a harmadik-negyedik nem fertőző krónikus betegség lett. Az allergiás betegek több mint 90%-a gyógyszeres és/vagy alternatív gyógymódokat vesz igénybe.

A gyógyszeres kezelés alapjai

- antihisztaminok, amelyek lényegében bármely allergia fajtában adhatók, elsősorban a krónikus, több szervre kiterjedő, azonnali életveszélyt nem jelentő állapotokban,
- szteroidok (orrspray, belélegezni való permet vagy por, krém, tableta vagy injekció formájában), amelyek a leghatékonyabb allergiás gyulladáscsökkentők.

Ezekben belül egyes szervekre szabott további gyógykezelések is alkalmazhatók, így például nyálkahártya lohasztók, hörgőtágítók, légúti váladék elfolyósító szerek vagy a bőr víztartalmát helyreállító krémek.

Az alternatív eljárások közé sorolhatók a fitoterápiák (növényi hatóanyagokkal), a homeopata szerek, az aromaterápia, a speleoterápia, az akupunktúra, étrendkiegészítők, kínai gyógymódok, detoxikáló kezelések, Ayurveda szerek, jóga, relaxáció technikák, hipnózis, elektroterápia, homeomoxa (garattörlés). Az alternatív eljárások közé tartozik a fényterápia is.

6. A fényterápiát évtizedek óta használják lábszárfekély, illetve hosszú ideje autoimmun betegségek kezelésére, valamennyi esetben kiegészítő kezelésként, általában szerény hosszú távú eredménnyel. Ugyancsak alkalmazzák allergiás bőrbetegségek esetében, valamint allergiás nátha kezelésére is [akár szezonális nélküli (pl. atkák vagy macskaszőr) allergia által kiváltott, akár szénanátháról van szó]. Utóbbi esetben az orrlyukakba dugott fénykibocsátó eszköz látható fényt, „polarizált fényt”, látható és UV sugárzás keverékét generálhat. A kezeléseket maximum négy alkalommal javasolják, alkalmanként 2 perctől felfelé tartó megvilágítással orrfelénkén.

7. A Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaságnak a Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban adott véleményéből megállapíthatóan a terápiás hatékonyság megítélésére szolgáló bizonyítékok szintje IV-I-ig terjed:

- a IV. (legalacsonyabb szint): nemzetközileg elfogadott szakértők egyéni tapasztalatokra alapozott véleménye
- az I. (legmagasabb szint): nagy betegszámot vizsgáló randomizált, kontrollált vizsgálatok szisztémás összefoglalói. Ebben az esetben akár sok tízezer beteg vizsgálata alapján kikristályosodott vélemény születik.

A bizonyítékok szintjétől függenek a terápiák ajánlási szintjei is, amelyek D-től (leggyengébb) egyértelmű bizonyítékokkal lényegében alá alig támasztott, elsősorban további vizsgálatokra ajánlott módszerektől A-ig (leghatékonyabb terápiák szintje) terjednek.

8. Magyarországon az eljárás alá vont által forgalmazott készüléken kívül két másik, allergiás tüneteket fényterápiával kezelő készülék van forgalomban, a „rhinoBeam Forte” és a „Medinose.” Ezek mellett beszerezhető a „Rhinolight” fényterápiás készülék is, amely csak orvosi felügyelet mellett vehető igénybe, s alkalmazásának nagy szakirodalma és megbízható és szakemberek által is elfogadott kísérleti és alkalmazási eredményei vannak. Az egyéb, fényterápiás készülékek („Biotron”, „Evolite”, „Telstar”) felhasználási területe nem terjed ki a nátha és szénanátha (allergia) kezelésére, erre a készülékeket nem ajánlják.

A Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban a Versenytanács megállapította, hogy a Sunimex International Holding Kft. a fogyasztók megtévesztésére alkalmas reklámtevékenységet folytatott a 2005-ben a nyomtatott sajtóban, illetve 2005- 2006-ban az internetes honlapján közzétett tájékoztatóban azáltal, hogy gyógyhatást tulajdonított „rhinoBeam” megnevezésű árujának. A Versenytanács az internetes honlapon megjelentetett - az eljárással érintett termék gyógyhatásával kapcsolatos - tájékoztató közzétételétől eltiltotta a vállalkozást a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül, illetőleg kötelezte, hogy internetes honlapján a Vj-75/2006/27. számú határozatot teljes terjedelemben tegye közzé jelen határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül. A jogsértés megállapítására és a kötelezettségek előírására azért került sor, mert a vállalkozás reklámjai anélkül ígérték a fogyasztóknak – a szervezetre gyakorolt pozitív hatás vonatkozásában – az ott írt különböző árutulajdonságokat, hogy az ezek alapjául szolgáló tudományos vizsgálati eredményekkel a vállalkozás rendelkezett volna.

A Vj-88/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatában a Versenytanács szintén jogsértést állapított meg a „Medinose” készüléket forgalmazó Pannon Medisana Kft. esetében, vele szemben 1,5 millió Ft bírságot szabva ki.

9. A fényterápiás termék az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet, illetőleg az ennek helyébe lépett, az orvostechnikai eszközökről szóló 16/2006. (III.27.) EüM rendelet 3.§-ának (1) bekezdése alapján akkor hozható forgalomba, ha a jogszabály előírásainak megfelelően CE jelöléssel van ellátva.

Egy eszköz akkor látható el CE jelöléssel, ha az előírt megfelelőségi eljárás lefolytatásra került, s megfelel a meghatározott követelményeknek. Az eszköznek olyan kialakításúnak és kivitelűnek kell lennie, hogy az alkalmazási célnak és körülményeknek megfelelően használva ne veszélyeztesse a betegek egészségi állapotát, biztonságát, illetve a felhasználók vagy más személyek biztonságát, a használatával járó bármely egyéb veszély a beteg számára nyújtott előnyökhöz képest elfogadható kockázatot jelentsen, s magas szintű egészség- és biztonságvédelemmel párosuljon. Követelmény továbbá, hogy rendelkezzen a gyártó szándéka szerinti teljesítőképességgel, és úgy legyen kialakítva, gyártva és csomagolva, hogy alkalmas legyen a gyártó által megadott egy vagy több funkcióinak (betegség megelőzése, kezelése, a betegség tüneteinek enyhítése stb.).

Az eljárás alá vont vizsgáló által feltárt bizonyítékokkal nem cáfolt nyilatkozata szerint a „rhinoBeam” termék rendelkezik CE jelöléssel.

II.

Az eljárás alá vont vizsgált magatartása

10. Az eljárás alá vont internetes honlapján (www.loreille.hu) 2004-től az alábbi tájékoztatás olvasható:

rhinoBeam-biofonos és
mágnesterápiás készülék

A megfázásos, influenzás és allergiás
tünetek azonnali természetes megszüntetésére

Ára: 21.900.- helyett 14.600.-

Az orrfolyásnak, fejfájásnak és orrdugulásnak, örökre vége!
Nobeldíjas felfedezés alapján, megszünteti az
orrnnyálkahártya
irritációt, közvetlenül energetizálja a szöveteket, orvosolja a
test energiaválságát. Azonnali megkönnyebbülést ad.
Gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt nélkülözhetetlen.
Jelentősen csökkenti a szövődmények kialakulásának
lehetőségét (homlok, -arcüreg-gyulladás...)

A részletes termékbemutató oldalon az alábbiak kerülnek közlésre:

AZ ORRFOLYÁSNAK ÖRÖKRE VÉGE!

Ha még nem fújta sebesre az orrát...-

ezután már ne is tegye! Öngyógyítás svájci pontossággal

A mellékhatásoktól terhelt rendszeres gyógyszeresedés ezután kiváltható!

Kinek ajánlott:

- Akut és krónikus megfázásos és influenzás tünetektől szenvedőknek
- Évszakváltásokkor az immunrendszer erősítésére
- Szénanátha és allergia esetén a tünetek természetes csökkentésére ill. megszüntetésére
- A nyálkahártya irritáció természetes megszüntetésére
- A test sejtszintű energiájának megnövelésére

Hogyan hat:

A rhinoBeam – terápiás berendezés ultraerős biostimulációs fényhullámai mélyen behatolnak a testszövetekbe és képesek orvosolni a test energiaválságát, a sejtenergia újraképzésével. A nóbeldíjas felfedezésen alapuló készülék mágneses mezőt is alkalmaz, melynek során az immunrendszer jelentős mértékben erősödik. Csökken a vér savassága, a nyirokrendszer működése pedig optimalizálódik.

**MÁR AZ ELSŐ ALKALMAZÁST KÖVETŐEN SZABADDÁ VÁLIK A LÉGZÉS,
és CSÖKKEN A SZÖVŐDMÉNYEK VESZÉLYE (pl. homloküreg gyulladás...)**

A monokróm biofotonok és egy speciális mágneses mező zseniális kombinációjával egy magasan a leghatásosabb természetes terápiás készülék alkalmazására nyílt lehetőség.

Használata:

nyugodt testhelyzetben a nap folyamán bármikor. Az optimális hatás érdekében naponta 3 x 10 perc javasolt. Gyermekes esetében is ugyanúgy alkalmazható! Ellenjavallat: pacemaker használata esetén

Miért ajánljuk a rhinoBeam készülék alkalmazását :

- azonnali hatás
- jelentősen csökkenti ill. megszünteti az orrváladék képződést
- megszünteti az ornyálkahártya irritációt
- sejtszinten energetizálja a szervezetet és erősíti az immunrendszert
- orvosok ajánlásával
- a kockázatok és mellékhatások nélküli okos megoldás
- svájci termék és világszabadalom - nóbeldíjas felfedezés alapján

11. Az eljárás alá vont a „Természetgyógyászat” című lap 2004. decemberi számában reklámot jelentetett meg, az alábbi tartalommal:

AZ ORRFÚJÁSNAK ÖRÖKRE VÉGE!

Újdonság! Svájci RHINO BEAM

- BIOFONOS és MÁGNESTERÁPIÁS

KÉSZÜLÉK – otthonra, mindenkinek!

Akut és krónikus megfázásos – vírusos/influenza – és allergiás tünetek hatékony, természetes kezelésére, megelőzésére – kockázatok és mellékhatások nélkül!

Immunrendszer-erősítésre is. Azonnali hatás! Tö-

kéletes megoldás gyermekek számára is. (Most

21 900 Ft helyett az első 500 db erejéig: 14 600 Ft.)

12. Az eljárás alá vont közlése szerint 2004-2006-ban csekély számú készüléket értékesített.

III.

Az eljárás alá vont védekezése

13. Az eljárás alá vont előadta, nem tanúsított a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást az általa forgalmazott „rhinoBeam” készülékről közzétett tájékoztatásával. Ennek alátámasztására hivatkozott a készülékről az internetről letöltött tájékoztatók sokasága, minősége és tartalma. A készülékre szöloán egyetlen vállalkozás és magánszemély sem szerzett ezidáig Magyarországon kizárólagos forgalmazási jogot, s valószínűsíthetően nem lehet káros az emberi szervezetre, hiszen ellenkező esetben kizárták volna a forgalomból. Ezzel szemben nemzetközileg és hazai viszonylatban is népszerű „ultraerős biostimulációs, mélyen a szövetekbe hatoló biotonos és mágneses készülékként” hirdetik napjainkban is.

14. Felhívta a figyelmet arra, magatartásának az általa csatolt hirdetésekben található tájékoztatások összehasonlításával egyértelműen megállapítható és kizárható, hogy tévedésbe ejtette vagy esetleg tartotta volna a fogyasztókat. A készülékről adott tájékoztatása nem lehet

alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, hiszen az általa használt kifejezések a mindennapi életben általános jelentéssel bírnak, amelyek a szakmában is teljes mértékben elfogadottak és abszolút illeszkednek a mindennapi életben természetesen használt kifejezések körébe, valamint a vállalkozások egymás közötti kapcsolataiba is. A tájékoztatás nélkülöz mindennemű agresszív, elferdítő, torzító megjelölést.

Ismertette, hogy a fogyasztó részére adott tájékoztatása tartalma bizonyíthatóan és igazolhatóan azonos vagy megegyezik az általa csatolt, interneten jelenleg is megtalálható információk tartalmával, általa sem kerül különösképpen kiemelésre jelentős tény vagy körülmény. Amennyiben az eljárás alá vont magatartása megtévesztésre alkalmas, úgy a mellékelten csatolt tájékoztatások mindegyike is az.

Mindebből egyértelműen következik, hogy a fogyasztók választási szabadságát semmiképpen sem befolyásolta és nem korlátozta. A rendelkezésre álló internetes hirdetések bármelyikéből szabadon választhat a fogyasztó. Ebből pedig nem következhet más, minthogy az eljárás alá vont magatartása a verseny szempontjából nem releváns. Mivel a verseny szempontjából nem releváns magatartásról esik szó, a fogyasztói döntés szabadságának elve sem sérülhetett, vagy ha igen, oly csekély mértékben, amely nem alapozhat meg felelősségre vonást.

15. Az eljárás alá vont előadta, a „rhinoBeam” készülékről egy német internetes honlapról értesült, s a készülékről szóló információkat erről az internetes oldalról vette át. Az általa üzemeltetett internetes oldal formátuma azonos a német internetes oldal fordításával.

Az eljárás alá vont mint gazdasági reklámot átvevő-közvetítő a készülékről a jogszabályi előírások megsértése nélkül tette közzé tájékoztatását. A közlemény a készülék általános jellemzőit az eredeti német internetes reklám, valamint a használati utasítás alapján tartalmazza, abból nem lehet következtetni az eljárás alá vont megítélésére, jellemzőire, gazdasági, illetve vevőkörére, az őt megillető jogok minősítésére stb.

A készülék orvosi és egyéb, világszabadalomra vonatkozó kijelentések is az eredeti reklámszövegekből, használati utasításból származnak. Azonban ezen kijelentések megítélésük szerint sem egészségügyi, sem személyiségi, sem pedig egyéb jogsérelemmel nem járnak.

Hangsúlyozta, az Európai Unió tagállamain belül alkalmazott termékről lévén szó a szabálytalanság gyanúja is kizárható. Az orvostechnikai eszközökről szóló 47/1999. (X. 6.) EüM rendelet az orvostechnikai eszközökről szóló 93/42/EGK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz. Az Európai Unió tagállamából származó, CE jelzéssel ellátott, Magyarország területén már évek óta különböző cégek által reklámozott és forgalmazott termékről van szó, ezért a megfelelőségi jelölés megkérdőjelezése fel sem merülhet. Az Európai Unióban alkalmazott CE megfelelőségi jelölés azt jelzi, hogy az eszköz megfelel az Európai Unió vonatkozó jogszabályi előírásainak.

16. Kiemelte, a Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozásával irányadóvá vált rendelkezések egyértelműen meghatározzák és lehetővé teszik az Európai Gazdasági Térség tagállamai területén az információs szolgáltatások szabad áramlását. Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről a 2001. évi CVIII. törvény rendelkezik.

Információs társadalommal összefüggő szolgáltatást az uniós rendelkezések értelmében bármely természetes és jogi személy végezhet. Ezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy nem az eljárás alá vont a tárgyi reklám tartalmának szerzője (eredetének megalkotója). Ebből következik, hogy az eljárás alá vont közreműködése a tárgyi gazdasági

reklámtevékenység esetében kizárólag mint közvetítő (átvevő) jöhet szóba. Az eljárás alá vont honlapján a 2005. és a 2006. évben nem saját termékeként hirdette a készüléket. Megítélése szerint a közvetítő nem felel a más által rendelkezésre bocsátott információs szolgáltatással továbbított, bárki által hozzáférhetővé tett esetlegesen nem helytálló információkért vagy esetleges károkért. Az információ tartalma nem a sajátja a közvetítőnek, annak tartalmát nem befolyásolta, nem változtatta meg. Arról nem is szólva, hogy a más által közzétett információs szolgáltatás (gazdasági reklámanyag) a szerzője által bármikor módosítható, törölhető stb. Mindazon túl, hogy a közvetítő, a jelen esetben az eljárás alá vont nem köteles ellenőrizni az általa csak továbbított, bárki által hozzáférhetővé tett információ tartalmát, az nem is áll módjában. Egyetlen jogszabály sem kötelezi a közvetítőt arra, hogy az általa csupán közvetített tények és körülmények jogszerűségének ellenőrzését elvégezze, a jogszerűséget kizárja vagy a jogellenességet megállapítsa. Ezen logika elfogadásával ugyanis az információ eltávolításáért, módosításáért stb. is felelőssé tehető lenne (időközben a német honlap nem lelhető fel).

Fentiekből egyértelműen következik, hogy magatartása nem sértheti a Tpvt. rendelkezéseit, hiszen az eljárás alá vont – mint közvetítő – a fogyasztók társadalmi jólétének, az elektronikus kereskedelem előmozdítása érdekében fejtett ki közvetítői gazdasági tevékenységet.

Hangsúlyozta, amennyiben elfogadná az igazolási kötelezettséget, akkor az az internet világháló megszűnésével járna. Megítélése szerint egyetlen szerv vagy hatóság sem követheti meg minden egyes állítás, közlemény, tájékoztatás hitelt érdemlő igazolását.

17. Az eljárás alá vont felhívta a figyelmet a Magyar Köztársaság Alkotmányának 7/D.§-ának (1) bekezdésére, amely szerint a Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez. Emlékeztetett továbbá a 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló Rómában 1950. november 4-én kelt egyezményre, amely a véleménynyilvánítás szabadságát fogalmazza meg.

Álláspontjának alátámasztására hivatkozott az Alkotmánybíróság 1270/B/1997. AB határozatára is.

18. Előadta, megszüntette készülékről szóló tájékoztatását, illetőleg ismertette, hogy internetes honlapjának 2005. és 2006. évi látogatottsága igen csekély volt.

19. Az eljárás alá vont szerint az ügyben a Magyar Allergológiai és Klinikai Társaság más eljárásban született álláspontja nem lehet releváns, hiszen nem konkrétan a tárgyi készülékre vonatkozik, hanem teljesen általánosságban a terápiás hatékonyság megítélését szolgálja. A készülék „rhinoBeam forte” készülékkel történő összehasonlítása is indokolatlan, a jelen eljárás tárgyát maga az alapkészülék megítélése képezi.

20. Az eljárás alá vont konkrét törvénysértés hiányában a Versenytanácstól kérte az eljárás megindítását kimondó határozat visszavonását, a versenyfelügyeleti szabálysértés hiányában az eljárást megszüntetését, illetőleg a csekély érintettségre figyelemmel az eljárás alá vont figyelmeztetésben történő részesítését.

IV. A vizsgáló indítványa

21. A vizsgáló jogsértés megállapítását indítványozta az eljárás alá vonttal szemben, mert az interneten közzétett tájékoztatása olyan hatásokat ígér az általa forgalmazott „rhinoBeam” készülék felhasználóinak, amelyeket nem tud igazolni. Mivel a jogsértő tevékenységet jelenleg is folytatja, a jogsértő magatartástól való eltiltást is indítványozta. Kezdeményezte továbbá bírság kiszabását.

V. Jogi háttér

22. A Tpvt. 8.§-a (1) bekezdésének első mondata szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. Ugyanezen cikk (2) bekezdésének a), c) és d) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül, ha a) az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tényt vagy valós tényt megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak, c) az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak, illetve ha d) különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik.

A Tpvt. 9.§-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpvt. 77.§-a (1) bekezdésének d), f) és h) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, illetve h) elrendelheti a megtévesztésre alkalmas tájékoztatással kapcsolatban helyreigazító nyilatkozat közzétételét.

Az eljáró versenytanács a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpvt. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

23. A gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 2.§-ának h) pontja értelmében a gazdasági reklám olyan tájékoztatás, amely termék, szolgáltatás, ingatlan, jog és kötelezettség (a továbbiakban: áru) értékesítését vagy más módon történő igénybevételét és a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének

népszerűsítését, továbbá áru vagy árujelző megismertetését mozdítja elő. Az r) pont szerint reklámozónak minősül az, akinek érdekében a reklám közzétételre kerül, illetve aki a saját érdekében a reklám közzétételét megrendeli.

A Grtv. 17.§-ának (3) bekezdése alapján a reklámozó indokolt esetben - az eset körülményeire való tekintettel, figyelemmel a reklámozó és az egyéb érdekelt törvényes érdekeire - a reklám ténybeli állításainak bizonyítására kötelezhető.

VI. A Versenytanács döntése

24. A Tpv. III. fejezetének célja a fogyasztók döntési szabadságának mint védett jogi tárgyának az áruk, illetve szolgáltatások közötti választással összefüggésben történő védelmezése, tilalmazva, hogy a fogyasztói döntés tisztességtelen befolyásolása révén a gazdasági verseny sérelmet szenvedjen. A Tpv. III. fejezete a gazdasági versenyt oly módon óvja, hogy nem engedi tisztességtelenül befolyásolni a fogyasztói döntés mechanizmusát. A tisztességtelen befolyásolás kihat vagy kihat a fogyasztók versenytársak, illetve az azonos vagy egymást ésszerűen helyettesítő termékek közötti választásnak a folyamatára, s ezáltal a verseny alakulására.

25. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a nyereség és vagyonszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytató vállalkozásnak a magáról vagy termékeinek lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.

26. Az eljárás alá vont az általa forgalomba hozott „rhinoBeam” készüléket a jelen eljárásban vizsgálta

- interneten megjelent tájékoztatásában akut és krónikus megfázásos és influenzás tünetektől, valamint szénanáthában, illetve allergiában szenvedőknek ajánlja, továbbá évszakváltásokkor az immunrendszer erősítésére, a nyálkahártya irritáció természetes megszüntetésére, a test sejt szintű energiájának megnövelésére,
- a „Természetgyógyász” című lap 2004. decemberi számában közzétett tájékoztatásban akut és krónikus (vírusos/influenzás) megfázásos és allergiás tünetek hatékony, természetes kezelésére, megelőzésére (kockázatok és mellékhatások nélkül)

kínálja (kínálta) oly módon, hogy a készüléknek gyógyhatást tulajdonít(ott).

Az érintett fogyasztói kör vonatkozásában kiemelendő, az betegségénél fogva érzékeny fogyasztói rétegnek minősül. Különösen igaz ez arra az allergiás megbetegedés terjedésével bővülő, a betegség kellemetlen tünetei küzdő fogyasztói körre, amely a gyógyulás reményében, és adott esetben a gyógyszeres kezelés mellett vagy annak elkerülése érdekében, fogékonyabb az általános ismeretek szerint mellékhatásokkal nem járó alternatív gyógymódok iránt.

27. A Versenytanács álláspontja és gyakorlata szerint (pl. Vj-18/2004., Vj-75/2006.) valamely lényeges árutulajdonság állítása esetén az állítást a piacon ezzel megjelenő profitorientált vállalkozásnak kell hitelt érdemlően igazolnia, azaz a fogyasztókhoz eljuttatott információk valóságtartalmát minden esetben a közreadójának kell igazolnia (lásd a Fővárosi Bíróság Vj-49/2001. számú ügyben hozott 3.K. 31.893/2001/7. számú ítéletét, illetve a Vj-97/1995. számú ügyben hozott 2.K. 39.757/1995/3. számú ítéletét).

A Vj-68/2003. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozat felülvizsgálata tárgyában elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság 2.K. 33.494/2003/8. számú (a Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf. 27.257/2004/5. számú ítéletével helybenhagyott) ítéletében aláhúzta, a fogyasztói döntések jogszerű befolyásolása esetén az eljárás alá vontnak már a reklám közzététele előtt nyilvánvalóan rendelkeznie kell olyan egyértelmű vizsgálati eredménnyel, mely állításait mindenben alátámasztja. Ellenkező értelmezés ugyanis – nem kívánatos módon – a vállalkozások kellő alap nélküli állításainak elszaporodásához nyitna utat.

A Versenytanács gyakorlata értelmében a termékek hatásának dokumentálásához kiemelt közérdek fűződik és annak különös jelentősége van, ha a reklámozott áru az ígért hatást az emberi szervezetre fejti ki (Vj-1/2002., Vj-147/2005.). A Versenytanács szerint az emberi egészséggel összefüggésben kifejtett reklámtevékenység, illetve ezzel kapcsolatban adott tájékoztatás esetén különös jelentőséggel bír, hogy az abban foglalt információ valós, azaz megfelelően bizonyított legyen. Az árukkal kapcsolatos tájékoztatásoktól - és különösen a gyógyítással kapcsolatos árutulajdonságokra vonatkozó közlésektől - a megtévesztésre való alkalmasság kiküszöbölése érdekében elvárható, hogy azok az áru jellegéhez igazodóan kellően dokumentált, igazolt, adott esetben klinikailag alátámasztott állításokat, következtetéseket tartalmazzanak (Vj-172/2001.).

A Magyar Allergológiai és Klinikai Társaság nevében a Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban nyilatkozó Prof. dr. Nékám Kristóf előadása szerint a terápiás hatékonyság megítélése kizárólag a bizonyíték alapú gyógyítás nemzetközileg elfogadott elvei szerint történhet bármilyen eljárást tekintve, mely elvek módszertant jelölnek, ezért - ellentétben számos alternatív kezelést kínáló szolgáltató véleményével - mindenféle eljárás hatékonyságának vagy hatástalanságának megítélésére az orvostudomány alkalmas. Ezen eljárásban ugyanígy foglalt állást szakértői véleményében Dr. Mezei Györgyi is, kifejtve, hogy kontrollált klinikai vizsgálatok szükségesek az egészségre gyakorolt hatás bizonyosságához.

Mindebből következően abban az esetben, ha az adott termék nem esik át a gyógyhatás igazolásához szükséges vizsgálatokon, ennek megtörténte és eredménye nem ismert, akkor azokkal kapcsolatban nem tehető az emberi szervezetre való hatást tartalmazó állítás. Ha ilyen vizsgálatok lezajlottak, akkor a termékről való tájékoztatásnak ezen vizsgálatok eredményeihez kell igazodniuk. Ez természetesen azt is jelenti, hogy gyógyhatással kapcsolatos tájékoztatás csak akkor tehető közzé, ha annak bizonyítékai ismertek a vállalkozás előtt.

28. Az eljárás alá vont az internetes honlapján és a „Természetgyógyász” című lap 2004 decemberi számában közzétett tájékoztatásban szereplő, egészségre gyakorolt hatással kapcsolatos állításokat semmilyen bizonyítékkal sem igazolta, nem téve eleget a vállalkozásokkal szemben fennálló versenyjogi követelménynek, amelyet egyébiránt megerősít a Grtv. 17.§-ának (3) bekezdése is. Nem tekinthető elégséges bizonyításnak az eljárás alá vont által becsatolt azon anyag, amely kizárólag az egyik internetes kereső program „rhinoBeam” szóra kiadott találatait sorolja fel, mellőzve azok ismertetését és a listán esetlegesen szereplő tudományos munkáknak és az eljárás alá vont által a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatásnak az összevetését.

Mindeközben a Versenytanácsnak a Sunimex Kft-vel szemben a „rhinoBeam forte” elnevezésű termékről közzétett tájékoztatással kapcsolatban lefolytatott, Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásból rendelkezésre áll a Magyar Allergológiai és Klinikai Társaság nyilatkozata, amely egyebek között kiemelte, az „energetizálja a szervezetet (szöveteket)” kijelentés természettudományos szempontból értelmezhetetlen, illetőleg szakmailag helytelen

az allergiák körébe vonni az „irritációs tünetek csökkentését,” amely tünetek pl. erős illatok, szagok hatására léphetnek fel, továbbá több kifogást fogalmazott meg az egyetlen fellelt vizsgálati jegyzőkönyvben foglaltakkal kapcsolatban, azzal összefüggésben azt is ismertetve, a megfigyelések eredményei között megemlítik, hogy a tünetek szinte valamennyi betegben újra kezdődtek a fénykezelés 1-2 napos szüneteltetését követően, s napi többszöri kezelést ajánlanak, tekintettel arra, hogy már a kezelés befejezését követő 20-60 percben (!) a betegek egy részében kiújultak.

A Vj-75/2006. számú eljárásban Dr. Mezei Györgyi, allergológus, gyermektüdőgyógyász szakorvos, kandidátus szakvéleményében felhívta arra a figyelmet, az eljárás tárgyát képező „rhinoBeam” készülék hatékonyságának igazolására az adott eljárásban benyújtott vizsgálati jegyzőkönyvet ismeretei szerint nem publikálták, annak a szakirodalomban nem találta nyomát. Azzal kapcsolatban a szakértő kifogásolta, hogy viszonylag kevés allergiás betegen próbálták ki a módszert, nem specifikált allergénekkal. Kifogásolta az adatok feldolgozási módját, s azt, hogy a vizsgálat viszonylag rövid ideig tartott. Véleménye szerint a kontroll alkalmazásának hiánya is megkérdőjelezi a jegyzőkönyv megállapításait. Megítélése szerint a csatolt jegyzőkönyv adatai és módszerei alapján a „rhinoBeam” fénykezelő eszközzel az allergiás nátha tüneteinek javíthatósága bizonytalan. A jegyzőkönyvben szereplő információk elégtelenek annak megállapításához, hogy az orrváladék csökkentését és az orr irritáció tüneteinek kezelését meg lehessen állapítani. A szakértő véleménye alapján nem lehet kizárni, hogy a készülékkel végzett kezelésnek van hatása, de a jegyzőkönyv nem bizonyítja azt. Aláhúzta, gyermekeknél és kismamáknál folytatott kísérletekről sem a szakirodalom, sem a vizsgálati jegyzőkönyv nem ejt szót. A mai nemzetközi ajánlások szerint minden gyógyszer különböző életkorú gyermekeknél is meg kell külön vizsgálni, mielőtt piacra kerülne gyermekgyógyászati indikációval, különösen az életkor specifikus lehetséges mellékhatásokat illetően. A gyermekgyógyász szakértő a hiányzó gyermekgyógyászati kipróbálás nélkül a készüléket gyermekeknél, terheseknél szoptató anyáknál nem merné alkalmazni. Komoly aggálya a készülékkel történő kezelés esetében az, hogy a betegek orvosi vizsgálat nélkül, otthon, különböző betegségekben használják, esetleg nyakló nélkül. Véleménye szerint nincsen olyan objektív, tudományosan alátámasztott adat, mely alapján teljes bizonyossággal nyilatkozni tudna a „rhinoBeam forte” készülék hatékonyságáról és ártalmatlanságáról. Ezért gyermekeknek, vizsgálatok hiányában nem ajánlható a készülékkel történő kezelés.

A Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban a „rhinoBeam forte” készülék volt érintett, míg az eljárás alá vont a „rhinoBeam” készüléket forgalmazza. A két készülék közötti különbség mibenléte nem ismert a Versenytanács előtt, mindazonáltal a Magyar Allergológiai és Klinikai Társaság és a szakértő fentiekben ismertetett véleménye különös hangsúlyt ad annak a követelménynek, hogy a fogyasztónak nyújtott tájékoztatást az azt közreadónak kell igazolnia. Az eljárás alá vont ennek nem tett eleget, miközben a fentiek szerint az általa közzétett tájékoztatás több vonatkozásban megkérdőjeleződik (azzal, hogy a Magyar Allergológiai és Klinikai Társaság és a szakértő Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban adott véleménye értelemszerűen nem tartalmazza az összes lehetséges minden kifogást a „rhinoBeam” készülékkel szemben).

29. A Versenytanács nem tudta elfogadni az eljárás alá vont azon védekezését, amely szerint azért nem állapítható meg vele szemben jogsértés, mert a „rhinoBeam” készülékre vonatkozó információkat egy német internetes oldalról vette át, s gazdasági reklámot átvevőnek-közvetítőnek minősül.

Az eljárás alá vont nem tekintendő semmilyen közvetítőnek, hanem internetes honlapján egyértelműen a saját érdekében tette közzé a tájékoztatást az általa, saját nevében, saját hasznára értékesített készülékről.

30. A Grtv. 2.§-ának r) pontja értelmében az eljárás alá vont reklámozónak minősül.

Amint azt a Vj-128/2003. számú ügyben a Fővárosi Bíróság - a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.185/2004/4. számú ítéletével helyben hagyott - 7.K. 30.969/2004/3. számú ítéletében megállapította, a versenyfelügyeleti eljárásban a Gazdasági Versenyhivatalnak a tényállás tisztázása körében nem az a feladata, hogy a különböző engedélyező hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve, vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le, az áru azon lényeges tulajdonsága vonatkozásában, hogy az gyógyhatás kiváltására alkalmas-e. A Fővárosi Bíróság szerint a Grtv. 14.§-ában foglaltak értelmében a reklámozó felelős a reklám tartalmáért, figyelemmel arra is, hogy a forgalmazást bonyolító reklámozó piaci magatartásáról van szó a Tpvt. alkalmazása szempontjából. Az a körülmény, hogy nem a reklámozó vállalkozás volt a vizsgált reklámállítások értelmi szerzője, nem csökkenti magatartásának felróhatóságát, ugyanis gazdasági tevékenysége során minimálisan elvárható lett volna, hogy a forgalmazott termékek engedélyeit ismerje és hogy az általa átvett reklámállításokra vonatkozó dokumentációkat az állítások ellenőrzése céljából elkérje, avagy azok ismeretében döntsön azok felhasználásáról. A Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletében mindehhez még hozzátette, a vállalkozást nem mentesíti a szankcionálhatóság alól, hogy a vizsgált reklámállítások nem általa kerültek megfogalmazásra, illetőleg hogy nem az ő feladatát képezte a termékkel összefüggésben a forgalmazáshoz szükséges engedélyek beszerzése.

31. A Versenytanács szükségesnek tartja hangsúlyozni, a jelen esetben nem a készülék, hanem az arról az eljárás alá vont által közzétett tájékoztatás képezi a vizsgálat tárgyát. Éppen ezért nincs annak jelentősége, hogy a készülék rendelkezik-e CE megfelelőségi jelöléssel vagy sem. Ennek megfelelően a Versenytanács nem tartotta relevánsnak az eljárás alá vontnak az egységes belső piaccal kapcsolatos előadásait, azzal, sem a CE jelölés, sem egy másik tagállamban való forgalomba hozatal önmagában nem tesz jogszerűvé minden, a készülékre vonatkozó tájékoztatást, nem jogosítja fel az eljárás alá vontat arra, hogy az általa eladásra kínált termékről bármit szabadon állítson.

32. Az eljárás alá vont védekezésére utalva megjegyzi a Versenytanács, az eljárás alá vont által hivatkozott német internetes honlap nem tartalmaz(ott) információt arról, hogy a készülék révén az orrfolyásnak és orrdugulásnak örökre vége lenne, nem javasolta gyermekek számára is, s nem adott olyan tájékoztatást, hogy a készülék használata esetén jelentősen csökken a szövődmények kialakulásának lehetősége, csökken a vér savassága, a nyirokrendszer működése pedig optimalizálódik – az eljárás alá vont tájékoztatásában ugyanakkor megjelentek ezek az állítások.

33. A Versenytanács megállapította továbbá, az eljárás alá vont nemcsak a készülék gyógyhatása kapcsán nem tett eleget igazolási kötelezettségének, hanem ez az internetes honlapon, illetve a „Természetgyógyász” magazinban megvalósult tájékoztatás egyes elemei vonatkozásában sem valósult meg. A Versenytanács így például nem látja bizonyítottnak, hogy a készülék háttérében „nobeldíjas felfedezés állna”, s az „a leghatásosabb természetes terápiás készülék” lenne.

34. A Versenytanács nem osztotta eljárás alá vontnak azon védekezését, amelyet az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény rendelkezéseire alapított. Az eljárás alá vont e törvény alkalmazása körében sem minősül közvetítőnek (közvetítő szolgáltatónak), esetében nem teljesülnek a jogszabály 2.§-a l) pontjában foglaltak.

35. Az eljárás alá vont védekezésében hivatkozott az Alkotmánybíróság határozataira is, azonban az eljárás alá vont e körben téves következtetésekre jutott.

Az Alkotmánybíróság az 1270/B/1997. AB határozatban megállapította, hogy a gazdasági reklám olyan információ, amelynek közzététele élvezi az Alkotmány 61.§-a (1) bekezdésének védelmét (a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze). Az alaptörvény ezen szakasza ugyanis nem csupán bizonyos eszmék, tények és vélemények tekintetében biztosítja a szabad véleménynyilvánítást, hanem magát a szabad kommunikációt, a - tág értelemben vett - véleménynyilvánítás lehetőségét részesíti védelemben.

Amint azt a 37/2000. (X. 31.) AB határozat rögzítette, az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadságához fűződő alapjog kiemelt alkotmányos védelmet élvez, és csak különösen indokolt esetben korlátozható. A testület a 30/1992. (V. 26.) AB határozatban fogalmazta meg először, hogy „a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely 'intézmény' közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgy (pl. a köznyugalom).” Ugyanakkor az 1270/B/1997. AB határozat úgy foglalt állást, hogy „a kereskedelmi jellegű információk közzététele esetében szélesebb körű állami beavatkozás lehet alkotmányosan indokolt, mint a véleményközlés egyéb eseteiben.” Ennek oka egyrészt az, hogy a reklám közzététele általában nem az egyéni önkifejezés, a személyiség szabad kibontakoztatása az elsődleges célja, sokkal inkább az áru értékesítésének, megismertetésének, igénybevételének előmozdítása. Másrészt a valótlan kereskedelmi információk közlésének, illetve a valós információk elhallgatásának olyan, az emberi egészségre káros következményei is lehetnek, amelyek indokoltá teszik a közzététel korlátozását. Amíg egyéb esetekben a kifejezés szabadsága révén egy-egy valótlan kijelentés cáfolata orvosolhatja az esetleges sérelmeket, addig a hamis vagy megtévesztő reklám adott esetben visszafordíthatatlan következményekkel is járhat. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy határozott, hogy az emberi méltósághoz való jog és e jog szerves részét alkotó személyiség jogok, valamint a fogyasztók jogainak védelme érdekében szükséges lehet a kereskedelmi információközlés korlátozása.

Az Alkotmánybíróság 37/2000. (X. 31.) AB határozatában (a konkrét ügyben a dohányreklámok kapcsán, de a Versenytanács megítélése szerint általánosan is iránymutatón) kimondta, hogy a reklám mint szolgáltatás szabad forgalma és a reklámhordozó mint áru szabad forgalma az Európai Unió belső piacán érvényesülő szabadságok közé tartozik, ugyanakkor a reklám szabadsága nem jelent korlátok nélküli szabadságot.

E körben veendő figyelembe az Alkotmánybíróság 38/1995. (VI. 2.) AB határozata is, amely a Grtv. előtt alkalmazott, a belföldi reklám- és hirdetési tevékenységről szóló 12/1972. (VI. 5.) BkM rendelet (a továbbiakban: BkMr.) egyes rendelkezéseit vetette alkotmányossági kontroll alá.

A BkMr. 6.§-a tiltotta a jogszabályba ütköző, a közérkölcst sértő, az érdekeltek megtévesztésére alkalmas reklámok és hirdetések közzétételét. Ha a hirdetőberendezéseken tilos reklámokat és hirdetéseket helyeznek el, mindezért a megrendelőket, a reklámszolgáltatókat és a közvétevőket - a közzététel beszüntetésének kötelezettsége mellett - felelősség terhelte.

A BkMr. - az Alkotmánybíróság felfogása szerint – nem volt közvetlen kapcsolatban az Alkotmány 9.§ (1) bekezdésében deklarált azzal a tétellel, hogy Magyarország gazdasága

piacgazdaság. Nem sértette a tulajdonformák egyenjogúságának és egyenlő védelmének a követelményét sem. Nem zárta ki senkit az üzletszerű reklám- és hirdetési tevékenység folytatásából. Nem korlátozta megkülönböztető módon az Alkotmány 9.§-ának (2) bekezdése szerinti vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát. A jogszabályba ütköző, közérdektől sértő és a megtévesztő jellegű reklámok és hirdetések közzétételét pedig diszkrimináció-mentesen, a gazdasági verseny minden résztvevőjére egyöntetű kihatással tiltja. A reklám- és a hirdetési tevékenység nem is tekinthető alapvető jognak.

A Versenytanács szerint tekintettel a fentiekre sem a Tpvt., sem a Grtv., sem a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlata vonatkozásában nem merülhetnek fel alkotmányossági aggályok. A piaci versenyben a vállalkozások részéről a fogyasztók irányában (reklámok útján vagy más módon) megnyilvánuló tájékoztatásnak a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolását (ezen belül a fogyasztók megtévesztését) tilalmazó korlátozása a gazdasági verseny tisztaságához fűződő közérdek által alkotmányosan elfogadott indokot nyer.

36. A Versenytanács külön értékelte az eljárás alá vontnak az internetes honlapján és a „Természetgyógyász” című magazin 2004. decemberi számában az általa forgalmazott „rhinoBeam” készülék akciós áráról adott tájékoztatását.

37. A vállalkozások gyakorta élnek a vásárlásösztönzés, vagyis a vásárlók érdeklődésének adott vállalkozás, illetve termék irányában történő felkeltését szolgáló marketingtevékenység lehetőségével. A vásárlásösztönzés eszközeinek, így akció keretében egyes termékek árai csökkentésének a segítségével a vállalkozások képesek befolyást gyakorolni a fogyasztók magatartására, a különböző vállalkozások és termékek közötti választás kapcsán meghozott döntéseikre. Maga az árengedmény, illetőleg az erről való tájékoztatás a fogyasztói érdeklődés növelésével, a fogyasztók vásárlásra ösztönzésével jár, mivel a fogyasztók a kedvezőbb vásárlás reményében keresik az akciós termékeket.

A vásárlásösztönzés eszközeinek tisztességes alkalmazásáért a vállalkozások versenyjogilag is értékelhető felelősséggel tartoznak. Ennek megfelelően az eljárás alá vont, illetőleg a hasonló vásárlásösztönzési eszközökkel élő vállalkozások nemcsak az akció jelentette előnyöket élvezik, hanem viselniük kell az akció megszervezésével és lebonyolításával járó felelősséget is. Eleget kell tenniük azon elvárásnak, hogy az akció megtartására és az akcióról való tájékoztatásra a tisztesség követelményei szerint, a versenyjogi előírások tiszteletben tartásával kerüljön sor.

38. Amint azt a Versenytanács például a Vj-52/2004. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatában megállapította, a versenyjog (a Tpvt. III. fejezete) által nem tiltott, önmagában nem kifogásolható, ha egy vállalkozás

- az által nyújtott árengedményt széles körben népszerűsíti,
- az árengedmény által érintett termékek körét mennyiségi korlátok közé szorítja,
- az árengedmény nyújtását meghatározott időtartamhoz köti,
- szórólapján valamilyen formában feltünteti a fogyasztó által korábban, az akciót megelőzően és az akció keretében fizetendő árat,
- időszakonként eltérő, többféle árat alkalmaz,

feltéve, hogy e magatartásokhoz nem társul a Tpvt. III. fejezetébe ütköző magatartás (magatartási elem).

Jogsértőnek minősül, ha a vállalkozás a tájékoztatásban feltüntet egy magasabb és egy kedvezményes árat, s

a) a magasabb árat ugyan alkalmazta korábban a vállalkozás, de azt a kedvezményes ár alkalmazását közvetlenül megelőzően nem, illetve korábban is csak kivételesen gyakorolta,

- b) a vállalkozás a kedvezményes ár előtt közvetlenül alkalmazta a magasabb árat, azonban ezt rendeltetésellenesen, így például ésszerűtlenül rövid ideig tette,
- c) a magasabb árat korábban nem alkalmazta,
- d) a fogyasztónak ténylegesen nem a kedvezményes, hanem annál magasabb árat kell megfizetnie.

Mind a négy esetben a feltüntetett magasabb ár funkciója az, hogy a kedvezményes árat, illetve a kedvezmény mértékét a korábbi ár mértékéhez viszonyítottan kedvezőbb szintben tüntesse fel.

39. A jelen esetben az eljárás alá vont az internetes honlapján és a „Természetgyógyász” magazinban arról adott tájékoztatást, hogy a fogyasztók egy akció keretében az egyébként fizetendő árnál (21.900 Ft) olcsóbban, 14.600 Ft-ért vásárolhatják meg a „rhinoBeam” készüléket. Mindeközben a Versenytanács rendelkezésére álló adatokból megállapíthatóan az eljárás alá vont nem árusította 21.900 Ft-ért a készüléket, amelyet az aktában elfekvő számla szerint 2004 novemberében szerzett be.

Az eljárás alá vont ezen magatartása - a fentiekben kifejtettek szerint – az akciós ár vonatkozásában is alkalmas volt a fogyasztók megtévesztésére.

40. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács a Tpvt. 77.§-a (1) bekezdésének d) pontja alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont az általa forgalmazott „rhinoBeam” készülékről a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatást adott 2004-től internetes honlapján, illetőleg a „Természetgyógyász” című magazin 2004/12. számában, megsértve a Tpvt. 8.§-a (2) bekezdésének a), c) és d) pontját

41. A Versenytanács a jogsértés megállapítása mellett a fogyasztók megfelelő jövőbeli tájékoztatása érdekében a Tpvt. 77.§-a (1) bekezdésének - f) pontja alapján a határozat kézhezvételétől számított 8 nap elteltével eltiltotta az eljárás alá vontat a „rhinoBeam” készülékről internetes honlapján megjelentetett jogsértő tájékoztatás közzétételétől, mivel nem felelt meg a valóságnak az eljárás alá vont azon előadása, amely szerint megszüntette készülékről szóló tájékoztatását, hiszen az eljárás alá vont internetes honlapján a határozat meghozatala előtti napon is elérhető volt a jogsértő tájékoztatás, - h) pontja alapján arra kötelezte az eljárás alá vontat, hogy (a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül) a jelen határozatot 30 napon keresztül teljes terjedelemben tegye közzé, még hozzá oly módon, hogy a határozat az internetes honlap főoldaláról a fogyasztók számára egyszerűen elérhető legyen.

42. Amint azt a Versenytanács a Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatában kiemelte, rendkívüli méltánylást érdemlő esetben a bírság kiszabása mellőzhető. A jelen esetben ugyanakkor a Versenytanács ilyen rendkívüli méltánylást érdemlő körülményt nem azonosított, a Vj-75/2006. számú versenyfelügyeleti eljárástól eltérően az eljárás alá vont nem ismerte el a jogsértést, s nem tanúsított ezzel összefüggésben aktív magatartást, ezért a Versenytanács bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése alapján.

A bírság összegét a Versenytanács a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdésében meghatározott szempontok szerint határozta meg, figyelemmel a „rhinoBeam” készülék mint egészségügyi problémákkal küzdő, s ezáltal az átlagosnál kiszolgáltatottabb fogyasztóknak kínált termék bizalmi jellegére. A Versenytanács tekintettel volt a jogsértő magatartás több évet felölelő időtartamára, de nem mellőzte annak figyelembe vételét sem, hogy az eljárás alá vont egy nem nagy árbevétellel rendelkező vállalkozás, amelynek bevételei nemcsak a „rhinoBeam” készülék eladásából származnak.

Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács a bírság összegét 300.000 Ft-ban határozta meg.

VII. Egyéb kérdések

43. A Tpvt. 74. §-a (1) bekezdésének első mondata szerint az eljáró versenytanács tárgyalást tart, ha azt az ügyfél kéri, vagy az eljáró versenytanács szükségesnek tartja.

Az eljárás alá vont 2006. november 24-i keltezésű nyilatkozatában nem kérte tárgyalás tartását, s azt előzetes álláspontjának ismertetésekor a Versenytanács sem tartotta szükségesnek, így a Versenytanács határozatát tárgyaláson kívül hozta meg.

44. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2006. november 29.